

2^η Συνεδρίαση ΕπΠα ΕΠ/ΠΑΜ 2014-2020**Φλώρινα, Δευτέρα 24/10/2016****Η καταπολέμηση της απάτης στα συγχρηματοδοτούμενα έργα**

Η αντιμετώπιση της Απάτης στο πλαίσιο συγχρηματοδοτούμενων έργων και δράσεων είναι ένα ζήτημα με κρίσιμη σημασία για την προγραμματική περίοδο 2014-2020, όπως προβλέπεται τόσο στον Κανονισμό ΕΕ 1303/2013, όσο και στον Νόμο 4314/2014 για το ΕΣΠΑ 2014-2020.

Στο πλαίσιο αυτό, η χώρα έχει εκπονήσει και υποβάλλει το 2014 στις αρμόδιες Υπηρεσίες της ΕΕ, Εθνική Στρατηγική κατά της Απάτης στις Διαρθρωτικές Δράσεις.

Βασικός πυρήνας της Στρατηγικής αυτής είναι το **Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου του ΕΣΠΑ 2014-2020**, το οποίο περιλαμβάνει:

- όλες τις Αρχές/φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση, πιστοποίηση και έλεγχο των συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων και έργων, και
- όλες τις Διαδικασίες που πρέπει να εφαρμόζονται για να διασφαλίζεται η χρηστή δημοσιονομική διαχείριση των πόρων του ΕΣΠΑ.

Στο Σύστημα αυτό προσαρμόστηκαν και ενσωματώθηκαν συγκεκριμένες Διαδικασίες και μέτρα που αποσαφηνίζουν λειτουργικές ροές, μηχανισμούς και αρμοδιότητες για να επιτυγχάνεται η πρόληψη, η ανίχνευση και η έγκαιρη απόκριση σε θέματα απάτης. Οι Διαδικασίες αυτές είναι:

- ⇒ Η «Αξιολόγηση Κινδύνων Απάτης (ΔVIII_1)» που αποτελεί προληπτική διαδικασία και εφαρμόζεται από όλες τις Διαχειριστικές Αρχές σε ετήσια βάση, με τη βοήθεια ειδικού εργαλείου της ΕΕ.
- ⇒ Οι Διαδικασίες προληπτικών ελέγχων για τις δημόσιες συμβάσεις (Διαδ. ΔII_2, ΔII_3 και ΔII_4), οι Διαδικασίες επαληθεύσεων (Διαδ. ΔII_5, ΔII_6, ΔII_7, ΔII_11) και η Διαδικ.Δ.III_4: *Επιθεώρηση από Αρχή Πιστοποίησης*, μέσω των οποίων διασφαλίζεται η πρόληψη, η έγκαιρη ανίχνευση αστοχιών, ο εντοπισμός παρατυπιών συμπεριλαμβανομένων αυτών που ενέχουν ενδείξεις απάτης και προσδιορίζονται απαιτούμενες διορθώσεις/ ανακτήσεις. Κατά τη διενέργεια των παραπάνω Διαδικασιών, για την ανίχνευση ενδείξεων απάτης αξιοποιούνται οι κατευθύνσεις και οι οδηγίες που περιλαμβάνονται στα έγγραφα της ΕΕ για τις κόκκινες σημαίες και την ανίχνευση ύποπτων περιστατικών.
- ⇒ Η «Εξέταση ενδείξεων απάτης και αναφορά υπονοιών απάτης (ΔVIII_2)» που εφαρμόζεται στην περίπτωση που εντοπίζεται από τη Διαχειριστική Αρχή ή την Αρχή Πιστοποίησης παρατυπία που πιθανά υποκρύπτει πρόθεση. Η Διαδικασία αυτή περιγράφει τις ενέργειες εσωτερικής εξέτασης/ διερεύνησης, τις ενέργειες που πρέπει να γίνουν όταν η περίπτωση συνιστά υπόνοια απάτης και τον τρόπο με τον οποίο εξασφαλίζεται η ενημέρωση για την έκβαση της υπόθεσης.
- ⇒ Η Οδηγία Ο.ΔVIII_2_1 με όλους τους ορισμούς για παρατυπίες και θέματα απάτης.
- ⇒ Η «Υποδοχή και εξέταση καταγγελιών (ΔVIII_3)» που περιγράφει όλο το μηχανισμό για την υποδοχή και την εξέταση καταγγελιών σε σχέση με τα συγχρηματοδοτούμενα έργα του ΕΣΠΑ 2014-2020, δηλ. τις εμπλεκόμενες Αρχές/ φορείς, τον τρόπο χειρισμού και τις ενέργειες που γίνονται κατά περίπτωση. Στο μηχανισμό αυτό, εθνικό σημείο υποδοχής των καταγγελιών είναι η Γενική Γραμματεία για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρώπινων Δικαιωμάτων, η οποία έχει αναλάβει και τον εθνικό συντονισμό για θέματα απάτης στην Ελλάδα (AFCOS).
- ⇒ Η «Αναφορά παρατυπιών στην ΕΕ (ΔIII_3)», μέσω της οποίας διασφαλίζεται η ανακοίνωση παρατυπιών και υπονοιών απάτης στην ΕΕ.

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

⇒ Βασικό προληπτικό μέτρο που έχει ενσωματωθεί στο νέο ΣΔΕ είναι και η πολιτική μη σύγκρουσης συμφερόντων (μέσω της υπογραφής δήλωσης μη σύγκρουσης συμφερόντων) για όλα τα στελέχη και τους εξωτερικούς συνεργάτες των Διαχειριστικών Αρχών που απασχολούνται σε δραστηριότητες σχετικές με την αξιολόγηση πράξεων, τις επαληθεύσεις και τις πληρωμές.

Στο πλαίσιο εφαρμογής των παραπάνω Διαδικασιών, η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας (ΕΥΔ ΕΠ/ΠΔΜ) μέχρι σήμερα έχει προβεί στις ακόλουθες ενέργειες:

- ✓ Ορισμό του Υπεύθυνου για θέματα Απάτης και της Ομάδας Αξιολόγησης Κινδύνων Απάτης της ΕΥΔ ΕΠ ΠΔΜ (έγγραφο με αρ. πρωτ. 524/9-2-2016 ΕΥΔ ΕΠ ΠΔΜ ΑΔΑ: ΩΤΝΑΝΑ7ΛΨ-ΨΜΜ).
- ✓ Συμμετοχή στην πρώτη τεχνική συνάντηση του Εσωτερικού Δικτύου Συνεργασίας για τη Στρατηγική κατά της Απάτης στα Διαρθρωτικές Δράσεις, το οποίο συντονίζεται από την Ειδική Υπηρεσία Θεσμικής Υποστήριξης (ΕΥΘΥ). Η συνάντηση του Δικτύου, στην οποία συμμετείχαν όλοι οι Υπεύθυνοι για θέματα απάτης των 18 ΔΑ, καθώς και εκπρόσωπος της ΕΔΕΛ ως παρατηρητής, πραγματοποιήθηκε στις 22-23 Φεβρουαρίου 2016 στην Αθήνα.
- ✓ Συμμετοχή στη εσωτερική διαβούλευση του παραπάνω Δικτύου προκειμένου να υλοποιηθεί έγκαιρα και ορθά η 1η Αξιολόγηση Κινδύνων Απάτης. Κατά τη διαβούλευση αυτή, το Δίκτυο προέβη σε προσαρμογή και βελτιστοποίηση του Εργαλείου της ΕΕ ως προς τη συμπερίληψη όλων των υφιστάμενων μέτρων ελέγχου που έχει εισάγει η Ελλάδα στις Διαδικασίες του Εγχειριδίου ΣΔΕ 2014-2020 και τα οποία συμβάλλουν στην πρόληψη και αντιμετώπιση της απάτης στις Διαρθρωτικές Δράσεις.
- ✓ Πραγματοποίηση της 1^{ης} Αξιολόγησης Κινδύνων Απάτης το Μάρτιο του 2016, με κοινοποίηση των αποτελεσμάτων στην ΕΥΘΥ στις 31/03/2016 (όπως προβλεπόταν στη σχετική Διαδικασία).
- ✓ Παρακολούθηση της εισαγωγικής εκπαίδευσης για θέματα πρόληψης και καταπολέμησης της Απάτης, που πραγματοποιήθηκε το Μάρτιο του 2015 από την ΕΥΘΥ σε συνεργασία με τη ΜΟΔ ΑΕ με τη μορφή εικονικής τάξης (ποσοστό συμμετοχής προσωπικού 86% ή 24 από τα 28 στελέχη της ΕΥΔ ΕΠ ΠΔΜ).
- ✓ Συμμετοχή, μέσω του Υπεύθυνου για θέματα Απάτης, στη διαδραστική εκπαίδευση της ΕΥΘΥ κατά την 1^η τεχνική συνάντηση του Εσωτερικού Δικτύου Συνεργασίας για τη Στρατηγική κατά της Απάτης στα Διαρθρωτικές Δράσεις (στις 22-23 Φεβρουαρίου 2016 στην Αθήνα). Σε αυτήν παρουσιάστηκαν οι έννοιες, οι αρμοδιότητες και οι Διαδικασίες του νέου ΣΔΕ για την πρόληψη, την ανίχνευση και αναφορά περιπτώσεων απάτης και το χειρισμό των καταγγελιών. Επιπλέον έγινε αναλυτική παρουσίαση του τρόπου εφαρμογής του Εργαλείου Αξιολόγησης Κινδύνων Απάτης της ΕΕ. Η εκπαίδευση ολοκληρώθηκε με ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής που κλήθηκαν να απαντήσουν όλοι οι συμμετέχοντες.
- ✓ Συμπλήρωση Δηλώσεων περί Μη Σύγκρουσης Συμφερόντων των υπόχρεων στελεχών και εξωτερικών συνεργατών της ΕΥΔ στη ΜΟΔ ΑΕ, σύμφωνα με τις σχετικές οδηγίες της ΕΥΘΥ.
- ✓ Δημοσιοποίηση του μηχανισμού καταγγελιών σε σχέση με τα συγχρηματοδοτούμενα έργα του ΕΣΠΑ 2014-2020, μέσω ειδικού Banner στην ιστοσελίδα της ΔΑ.